

Ενότητα Δ' - Κεφάλαιο 7 Χαρίλαος Τρικούπης

Στα τέλη του 19ου αιώνα η Ελλάδα ήταν μία χώρα που **προσπαθούσε να αναπτυχθεί** οικονομικά και να εκσυγχρονιστεί, καλύπτοντας το χάσμα που την χώριζε από τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη.

Στην προσπάθεια αυτή βοήθησε πολύ ένας σημαντικός πολιτικός: ο **Χαρίλαος Τρικούπης**.

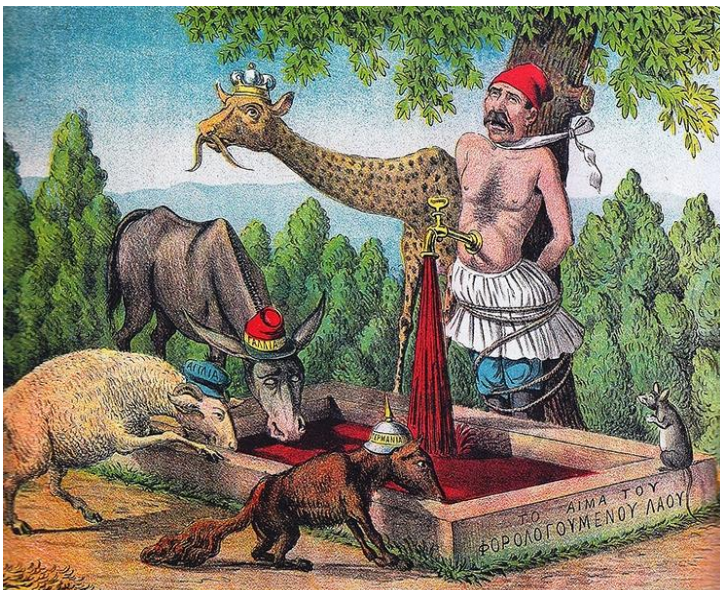
Όσον αφορά το εθνικό ζήτημα, ο Τρικούπης έβλεπε πως η χώρα δεν είχε την δυνατότητα να ενθαρρύνει τα επαναστατικά κινήματα των αλύτρωτων περιοχών. Έτσι, αντί να στέλνει στα κρυφά πολεμικά σώματα προσπαθούσε να τονώσει την ελληνικότητά τους, βοηθώντας για παράδειγμα να κτίζονται σχολεία.

Στα 11 σχεδόν χρόνια που κυβέρνησε συνολικά, ο Χαρίλαος Τρικούπης **πραγματοποίησε πολλά και σημαντικά έργα υποδομής**, όπως ήταν το οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, η διάνοιξη της διώρυγας της Κορίνθου και η αποξήρανση της λίμνης Κωπαΐδας.

Τα έργα αυτά απαιτούσαν τεράστια χρηματικά ποσά για να πραγματοποιηθούν. Ένα μεγάλο μέρος των χρημάτων που απαιτούνταν καλύπτονταν από τα **έσοδα του κράτους από τις εξαγωγές της σταφίδας**. Για το υπόλοιπο χρήματα η κυβέρνηση έπαιρνε **δάνεια από το εξωτερικό**.

Η πτώχευση του 1893

Συμβολική γελοιογραφία του 1895: Τρία ζώα (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία) πίνουν το αίμα ενός Έλληνα, ο οποίος έχει την φυσιολογία του Τρικούπη. Η καμηλοπάρδαλη από πίσω έχει το στέμμα και το μουστάκι του βασιλιά Γεωργίου Α'. (περιοδικό «Νέος

Όταν κάποτε ήρθε κρίση στην αγορά της σταφίδας, σταμάτησαν να εισρέουν αρκετά χρήματα στα ταμεία του κράτους. Ο Τρικούπης, μη μπορώντας να πάρει άλλο δάνειο, επιχείρησε να βρει χρήματα παίρνοντας **σκληρά οικονομικά και φορολογικά μέτρα** εναντίον των πολιτών.

Ταυτόχρονα, τα πολλά δάνεια είχαν ως **συνέπεια** το εξωτερικό χρέος της χώρας να μεγαλώσει πάρα πολύ και, όταν πια ήταν αδύνατο να πληρωθεί, **το 1893 η Ελλάδα κήρυξε πτώχευση**, δηλαδή δήλωσε αδυναμία να πληρώσει το χρέος της.

Ο Τρικούπης χρεώθηκε αποκλειστικά τα σκληρά οικονομικά μέτρα και την χρεωκοπία της χώρας, και στις επόμενες εκλογές δεν εκλέχτηκε ούτε καν βουλευτής.

Απογοητευμένος έφυγε για τις Κάννες, όπου έζησε μέχρι τον θάνατό του το 1896.

Παρά τις ευθύνες του στην πτώχευση του 1893, ο Χαρίλαος Τρικούπης θεωρείται **ο σημαντικότερος Έλληνας πολιτικός μετά τον Καποδίστρια**, αφού τα αποτελέσματα του έργου του σε πολλές περιπτώσεις είναι ακόμη ορατά στην σύγχρονη Ελλάδα.

Από το σχολικό βιβλίο:

1. Διαβάζουμε στις «Πηγές» (σελ. 156 - Πηγή 2) ένα άρθρο της εποχής, το οποίο επιχειρηματολογεί για τα μεγάλα οικονομικά οφέλη που θα είχε η διάνοιξη της διώρυγας του Σουέζ.
2. Διαβάζουμε στις «Πηγές» (σελ. 164 - Πηγή 2) ένα κείμενο της εποχής που εκθειάζει την κορινθιακή σταψίδα.

Ερωτήσεις κατανόησης

1. «Η Ελλάδα προσπαθούσε να καλύψει το χάσμα που την χώριζε από τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη.»
Τι χάσμα χώριζε την Ελλάδα από τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη;
Για ποιον λόγο νομίζετε πως υπήρχε αυτό το χάσμα;
2. Ποια είναι τα κυριότερα έργα που πραγματοποιήθηκαν επί διακυβέρνησης του Χαριλάου Τρικούπη;
3. Πότε κήρυξε πτώχευση η Ελλάδα; Για ποιον λόγο;
4. Μετά την χρεωκοπία του 1896, ο Τρικούπης δεν βγήκε καν βουλευτής. Γιατί νομίζετε ο κόσμος τον τιμώρησε, με τόσα μεγάλα και θημαντικά έργα που είχε κάνει;

